

др Владислав Пузовић

Кратка биографија

ВЛАДИСЛАВ ПУЗОВИЋ (1978). Ванредни професор на Групи за Историју Цркве Православног богословског факултета Универзитета у Београду. Е-адреса: vpuzovic@bfspc.bg.ac.rs.

Дипломирао (2003), магистрирао (2008) и докторирао (2012, „Историјско-канонски аспекти односа карловачке управе Руске заграничне Цркве и Московске патријаршије“) на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Област научног интересовања: Историја Српске Православне Цркве, историја Руске Православне Цркве, историја српско-руских црквених односа, историја српско-руских богословско-академских веза, историја српског богословља, историја руске црквене емиграције у 20. веку, историја међуправославних црквених односа.

Члан редакције часописа *Богословље*, *Bogoslovni vestnik*, *Вестник Православного Свято-Тихоновского гуманитарного университета (Серия II: История. История Русской Православной Церкви)*, *Христианское чтение* и *Николајеве студије*. Учешће на научним пројектима: 1) *Српска теологија у 20. веку: фундаменталне претпоставке теолошких дисциплина у европском контексту – историјска и савремена перспектива* – научни пројекат Министарства просвете и науке Републике Србије (*Научно-истраживачка делатност Православног богословског факултета Универзитета у Београду* – од 2020. године); 2) *Богословље и духовни живот Карловачке митрополије – од краја XVII до почетка XX века* – научни пројекат Матице српске; 3) *Православная энциклопедия* – научни пројекат Руске Православне Цркве, уз учешће Руске академије наука, Московског државног универзитета и Московске духовне академије; 4) *Српски биографски речник* – научни пројекат Матице српске.

Добитник награде за најбоље научно остварење наставника и сарадника Универзитета у Београду, објављено током 2017. године, за монографију *Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917*, Београд 2017 (Награда Задужбине Веселина Лучића при Универзитету у Београду, за 2018. годину, додељена у свечаној сали Ректората Универзитета у Београду 11.9.2018).

Одлуком Научног савета Санктпетербуршке духовне академије, под председништвом ректора Академије Епископа петергофског Силуана, од 29. децембра 2021. године, изабран је за почасног доктора Санктпетербуршке духовне академије.

Библиографија

Монографије

1. *Црквене и политичке прилике у доба Великог раскола 1054. године*, Београд: Хришћански културни центар 2008, 310 стр. (ISBN 978-86-85273-14-8) [12]
2. *Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917*, Београд: Институт за теолошка истраживања Православног богословског факултета Универзитета у Београду, ЈП Службени гласник 2017, 830 стр. (ISBN 978-86-7405-183-2 (ИТИ)) [58]
3. *Путевима српске црквене историје. Научно наслеђе прота Стевана Димитријевића*, Београд: Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 2021, 286 стр. (ISBN 978-86-7405-247-1) [93]

Научни радови, прикази, интервјуи и други научни прилози

2003.

1. *Сто година од смрти митрополита дабробосанског Саве (Косановића) 1839-1903*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXV, бр. 8 (2003) 187-191.
2. *Др Венијамин (Таушановић) епископ браничевски (1934-1952)*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXV, бр. 9 (2003) 206-212.
3. *Поводом двадесетпетогодишњице од упокојења епископа жичког Василија (Костића)*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXV, бр. 12 (2003) 281-287.

2004.

4. *Кроз историју древне Цркве*, Православље, год. LXIX (LXIII), бр. 887 (2004) 20.
Приказ књиге: А. П. Лебедев, *Свеиштенство древне Васељенске Цркве од апостолских времена до X века*, превод М. Станковић, Београд, (2002).
5. *Одјек Првог српског устанка у Босни*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXVI, бр. 8 (2004) 197-199.
Прештампано у: *Годишњак Духовне академије Св. Василија Острошког*, бр. 3 (2004) 17-21.
6. *Пети Васељенски сабор*, Годишњак Духовне академије Св. Василија Острошког, бр. 3 (2004) 122-124. Приказ зборника радова: *Пети Васељенски сабор-1450 година Светог Петог Васељенског сабора 553-2003*, Србиње (2004)
7. *Патријарх српски Варнава*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXVI, бр. 10 (2004) 245-255; бр. 11 (2004) 278-289.

2005.

8. *Извештавање ГСПП о Руској Цркви између 1920. и 1940. године*, Гласник: службени лист Српске православне цркве, год. LXXXVII, бр. 9 (2005) 251-259.

2006.

9. *Протојереј Григорије Н. Константиновић*, Богословље, год. LXV, бр. 1 (2006) 221-222.
Прештампано у: *Српска теологија у XX веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 1 (2007) 221-222.
10. *Др Саво Ђукановић*, Богословље, год. LXV, бр. 1 (2006) 222-223.
Прештампано у: *Српска теологија у XX веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 1 (2007) 222-223.

2007.

11. *Архијереји Српске православне цркве одликовани између два светска рата*, Годишњак Православног богословског факултета Св. Василија Острошког, бр. 6 (2007) 371-373.

2008.

12. *Црквене и политичке прилике у доба Великог раскола 1054. године*, Београд: Хришћански културни центар 2008, 310 стр. ISBN 978-86-85273-14-8

Садржај:

Реч унапред (7-9)

1. Увод (9-17)

2. Источно и западно хришћанство у првих десет векова – између јединства и деобе (17-29)

3. Исток и Запад у првој половини XI века (29-55)

4. На путу ка расколу (55-73)

5. Заоштравање црквене кризе 1053-1054. (73-139)

6. Врхунац кризе – папски легати у Константинопољу (139-239)

7. Закључак (239-287)

8. Summary (287-291)

Скраћенице (291-293)

Извори (293-295)

Литература (295-301)

Регистар (301-309)

О аутору (309-310)

13. *Врхунац црквене кризе (1053-1054) – папски легати у Константинопољу*, Богословље, год. LXVIII, бр. 2 (2008) 144-163.

14. *Енциклопедија српског народа*, Београд: Завод за уџбенике 2008 [4 одреднице]: патријарх Атанасије II (Гавриловић), (стр. 47); патријарх Варнава (Росић), (стр. 155); патријарх Василије Бркић Јовановић, (стр. 156); патријарх Димитрије (Павловић), (стр. 286).
15. *Православная энциклопедия*, Москва: Православная религиозная организация Церковно-научный центр «Православная энциклопедия» – синодальное учреждение Русской Православной Церкви, 2008; 2009 (рецензије за пет одредница): *Игнатий (Шестаков), иером.* Загребско-Любљанска и всей Италии епархия СПЦ (Т. 19, 2008, стр. 487-488); Западноамериканска епархия СПЦ (Т. 19, 2008, стр. 606); Западноевропейска епархия СПЦ (Т. 19, 2008, стр. 607); Захумско-герцеговинска и приморска епархия СПЦ (Т. 19, 2008, стр. 711-712); Зворникско-тузланска епархия СПЦ (Т. 20, 2009, стр. 31-33).

2009.

16. *Полемика о квасном и бесквасном евхаристијском хлебу у теолошким расправама из средине XI века*, Црквене студије, год. VI, бр. 6 (2009) 303-314.
17. *Архивное наследие Русской зарубежной Церкви в Сербии*, у: Макарьевские чтения – материалы восьмой международной конференции (21-23 ноября 2009 года), отв. ред. В. Г. Бабин, Горно-Алтайск: Федеральное агентство по образованию, Российский гуманитарный научный фонд, Горно-алтайский государственный университет, Горно-Алтайск, 2009, 287-293.

2010.

18. *Руска загранична Црква у периоду између два светска рата: преглед литературе у Србији*, Српска теологија данас, књ. 1: Зборник радова Првог годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 29-30. мај 2009), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2010, 386-391.
19. *Канонски спорови у Московској патријаршији 20-их и 30-их XX века као изазов за савремену руску црквену историографију*, Богословље, бр. 1-2, (2010), 217-229.

2011.

20. *Посредовање српског патријарха Варнаве (Росића) у канонском спору између Московске патријаршије и Архијерејског синода Руске заграничне Цркве*, Српска теологија данас, књ. 2: Зборник радова Другог годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 28-29. мај 2010), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2011, 455-463.
21. *Вклад русской эмиграции в развитие сербской академической теологии*, международный научный симпозиум Русская диаспора и изучение русского языка и русской культуры у инославянском и иностранном окружении- тезисы докладов, отв. ред. Б. Станкович, Белград: МАПРЯЛ, Дом русского зарубежья им. А. Солженицына, Международное педагогическое общество в поддержку русского языка, Славистическое общество Сербии, Филологический факультет белградского университета, Русский дом в Белграде, Белград, 2011, 39-40.
22. *Међународна научна конференција – Православље: цивилизацијски стожер словенског света*, Теолошки погледи, бр. 2, (2011), 165-167.
23. *Личност и дело проф. др Александра Павловича Доброклонског (I део)*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књига 10, (2011), 39—74.
24. *Игњатије Марковић, Сто седамдесет пет година Богословије Светог Саве у Београду (1836—2011)*, Богословље, бр. 2, (2011), 131-133. (приказ)
25. *Марко Николић, Екуменски односи Српске православне и Римокатоличке Цркве 1962—2000. године*, Богословље, бр. 2 (2011) 135- 138. (приказ)
26. *Русские эмигранты – преподаватели Православного богословского факультета в Белграде (1920—1940 гг.)*, Труды КДА, 15 (2011) 199 – 208. (прештампано у: *Православ`я – цивілізаційний стрижень слов`янського світу - Збірник наукових праць, НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ, Інститут археології, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, Українське товариство охорони пам'яток історії та культури, Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, Київська духовна академія і семінарія УПЦ, Дискусійний клуб "САМІТ", Російський історичний журнал "Родина", Київ 2011, 240—247.)*

2012.

27. *Личност и дело проф. др Александра Павловича Доброклонског (II део)*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књига 11 (2012) 92-111.
28. *Устројство Цркве у православном расејању у светлости полемике између Александра Шмемана и представника Руске заграничне Цркве*, Српска теологија данас, књ. 3: Зборник радова Трећег годишњег симпозиона (ПБФ Београд, 27-28. мај 2011), уред. Б. Шијаковић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2012, 549-566.
29. *Вклад русской эмиграции в развитие сербской академической теологии*, Международный научный симпозиум: Русская диаспора и изучение русского языка и русской культуры в инославянском и иностранном окружении (Белград, 1—2 июня 2011 г.) – доклады, отв. ред. Б. Станкович, Белград: МАПРЯЛ, Дом русского зарубежья им. А. Солженицына, Международное педагогическое общество в поддержку русского языка, Славистическое общество Сербии, Филологический факультет белградского университета, Русский дом в Белграде, Белград 2012, 78—89.
30. *Отношение Сербской Православной Церкви к каноническому и юридическому положению Русской Православной Церкви Заграницей (1920—1930)*, Христианское чтение (научно-богословский журнал СПбДА) 3 (2012) 158-175.
31. *Срби на Кијевској духовној академији (1869—1879)*, Српске студије (научни часопис Центра за Српске студије Одељења за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду) 3 (2012) 349—370.
32. *Завршни радови Срба на Кијевској духовној академији (1869—1899)*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књига 12 (2012) 152-173.

2013.

33. *Руска емиграција у XX веку – јединствен феномен у историји*, Православље, 1101, 1. фебруар 2013, 20—23. (интервју)

34. *Викентије Флоријанович Фрадински – историчар Цркве*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књига 13, (2013), 105-116.
35. *Константин Велики и Милански едикт у српској историографији*, Зборник радова Међународног научног скупа „Црква у доба Св. Цара Константина Великог“, уред. Р. Поповић, Београд: Институт за теолошка истраживања Православног богословског факултета Универзитета у Београду, Висока школа – Академија Српске Православне Цркве за уметност и конзервацију, 2013, 138-147.
36. *Ауторитет Цариградске патријаршије у Православној Цркви према Сергију Викторовичу Троицком*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књ. 14, Зборник радова научног скупа, прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет, 2013, 128-140.

2014.

37. *Теодор Иванович Титов – историчар Цркве (прилог проучавању веза између Кијевске духовне академије и Православног богословског факултета у Београду)*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књ. 15, Зборник радова научног скупа, прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет, 2014, 127-152.
38. *Покровительство Сербской Православной Церкви над Русской Православной Церковью Заграницей (1920-1940)*, Русский некрополь в Белграде – символ исторической дружбы, ред. М. Радоевич, М. Кович, Белград 2014, 117-127.
39. *Сергей Викторович Троицкий (1878-1972)*, Русский некрополь в Белграде – символ исторической дружбы, ред. М. Радоевич, М. Кович, Белград 2014, 358-359.
40. *Константинопольский патриархат и православная диаспора в XX веке: полемика вокруг создания экзархата православных русских церквей в Западной Европе*, Вестник Православного Свято-Тихоновского гуманитарного университета (Серия I: Богословие, философия) 5 (55) (2014) 26-44.
41. *Апелационо право Цариградске патријаршије – два гледишта у руској емиграцији*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књ. 16, Зборник радова научног скупа, прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2014, 142-150.

42. *Антиохијски патријарх Петар III (1052-1056) и црквена криза 1054. године*, Зборник радова Византолошког института 51 (2014) 71-92 (коауторски рад са Б. Николић).

43. *Утицај Духовног регуламента (1721) на Свештеничка и Монашка правила митрополита београдско-карловачког Вићентија (Јовановића)*, Зборник Матице српске за историју 90 (2014) 37-54.

2015

44. *Русские эмигранты – студенты Православного богословского факультета Университета в Белграде (1920-1940 гг.)*, Вестник Православного Святотихоновского гуманитарного университета (Серия II: История, История Русской Православной Церкви) 2 (63) (2015) 65-83.

45. *Формирање Руске заграничне Цркве у светлости канона о правима избеглих архијереја*, Богословље 1 (2015) 250-260.

46. *Научные труды протоиерея д-р Федора Ивановича Титова в сербских богословских журналах*, Христианское чтение (научно-богословский журнал СПбДА) 2 (2015) 158-177.

47. *Осврт на литературу о односима између Московске патријаршије и Руске Цркве у емиграцији*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књ. 18, Зборник радова научног скупа, прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет, 2015, 97-103.

48. *Руске духовне академије и Срби од XVIII до почетка XX века*, Календар „Црква“, Београд 2015, 118-123.

49. *Последице Првог светског рата на српско-руске црквене односе*, Зборник радова међународног научног скупа „Православни свет и Први светски рат“, ур. В. Пузовић, Београд 2015, 335-355.

50. *Предговор*, Зборник радова међународног научног скупа „Православни свет и Први светски рат“, Београд 2015, 9-13.

51. *Московска патријаршија и комунизам у XX веку: Декларација митрополита Сергија (Страгородског) из 1927. године и њена рецепција почетком XXI века*, Српска теологија данас 2014, књ. 6, Зборник радова шестог годишњег симпозиона (ПБФ

Београд, 30. мај 2014), уред. Р. Поповић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, Београд 2015, 11-21.

52. *О неким еклесиолошким темама у руској богословској мисли XX века*, Српска теологија у XX веку – истраживачки проблеми и резултати, књ. 19, Зборник радова научног скупа, прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет, 2015, 47-61.

53. *Киевская духовная академия и сербы: историческое наследие и богословские перспективы*, Труды Киевской духовной академии 23 (2015) 209-222.

54. *Суђење Дамаскину Хиландарцу на Светој Гори и међуправославни односи средином XVII века*, Анали Правног факултета у Београду 2 (2015) 135-153.

2016

55. *Константинопольски патријарх Михаило Кируларије (1043-1058) и црквена криза 1054. године*, Српска теологија данас 2015, Зборник радова седмог годишњег симпозиона одржаног на Православном богословском факултету 29. маја 2015. године, ур. Р. Поповић, Београд 2016, 228-237.

56. *Патријарх Варнава (Росић) и црквени спорови у „Заграничној Русији“*, Србија и Русија 1814-1914-2014, Зборник радова Међународног научног скупа (13-14. октобар 2014), ур. М. Војводић, Београд: Српска академија наука и уметности (САНУ), 2016, 209-230.

2017

57. *Иларион Зеремски и Иринеј Гирић на Московској духовној академији: Прилог историји формирања српске богословске елите у Русији*, Зборник Матице српске за друштвене науке 162 (2/2017) 1-16.

58. *Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917*, Београд: Институт за теолошка истраживања Православног богословског факултета Универзитета у Београду, ЈП Службени гласник 2017, 830 стр. (ISBN 978-86-7405-183-2 (ИТИ); COBISS.SR-ID 236020748).

Рецензенти: 1) Др Радомир Поповић, редовни професор Православног богословског факултета Универзитета у Београду; 2) Др Љубодраг Димић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду; 3) Др Наталија Јурјевна Сухова, редовни професор Богословског факултета Православног Светотихоновског универзитета у Москви; 4) Др Дарко Ђого, ванредни професор Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву; 5) Др Милош Ковић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Садржај:

- Предговор (7-14)
- I поглавље: Руске духовне академије на мапи српског богословског образовања (15-112) (Руске духовне школе – историјски пут и богословско наслеђе 15-50; Руске духовне академије као центри богословског образовања Срба (XVIII – почетак XX века 51-112)
- II поглавље: Срби на Кијевској духовној академији (113-282) (Кијевска духовна академија као центар проучавања српске црквене историје: од Михаила Јовановића преко Стевана Димитријевића до Јосифа Цвијовића 113-196; Српске дисертације на теме из руске и опште црквене историје 197-211; Кијевска библистичка школа и Срби 212-242; Кијевско академско богословље и Срби: од Никодима Милаша преко Доситеја Васића до Радована Казимировића 243-282)
- III поглавље: Срби на Московској духовној академији (283-360) (Московска школа црквене историје и Срби 283-305; Московска духовна академија и почеци српске академске библистике: Иларион Зеремски и Иринеј Тирић 306-325; Академско богословље у Сергијевом Посаду и Срби: од Емилијана Радића преко Чедомиља Митровића до Владана Максимовића 326-360)
- IV поглавље: Срби на Санкт-Петербуршкој духовној академији (361-414) (Иван Савич Паљмов и Срби: од Душана Јакшића преко Лазара Перовића до Варнаве Росића 361-397; Иван Јегорович Троицки и српски студенти 398-405; Српске дисертације на теме из црквеног права, религијске философије, пастирског и моралног богословља 406-414)
- Епилог – Руске духовне академије и српско богословље: историјско-богословско наслеђе (415-431)

- Эпилог – Русские духовные академии и сербское богословие: историко-богословское наследие (432-450)
- Epilogue – Russian Theological Academies and Serbian Theology: Theological and Historical Heritage (451-468)
- Прилог 1: Азбучник Срба на руским духовним академијама (1849-1917) (469-564)
- Прилог 2: Архивски документи (565-786)
- Скраћенице (787)
- Извори и литература (788-802)
- Именски регистар (803-829)
- Белешка о аутору (830)

Објављене научне рецензије монографије *Руски путеви српског богословља*.

Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917:

- 1) Р. Поповић, *Нова књига – Руски путеви српског богословља*, Гласник СПЦ 10 (2017) 429-430.
- 2) Д. Ђого, *Важан допринос нашој културној, историјској и теолошкој самосвјести*, Православље 1214 (2017) 30-32.
- 3) Н. Ю. Сухова, *Рецензия на книгу „Руски путеви српског богословља“*, Вестник ПСТГУ, серия II (История, История Русской Православной Церкви) 78 (2017) 141-146.
- 4) М. Ковић, В. Пузовић, *Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917*, Богословље 2 (2017) 188-190.
- 5) Љ. Димић, *Школовање српске црквене елите у Русији*, Зборник Матице српске за историју 2 (2017) 165-166.
- 6) Н. Ю. Сухова, *Рецензия на: Пузовић Владислав, Руски путеви српског богословља. Школовање Срба на руским духовним академијама 1849-1917*, Труды КДА 27 (2017) 343-351.
- 7) S. Malmenvall, V. Puzovic, *Ruski putevi srpskog bogoslovlja. Školovanje Srba na ruskim duhovnim akademijama 1849-1917*, Šolska kronika 3 (2018) 241-242.

2018

59. *Драгомир Марић (1893-1964)*, [у:] Д. Марић, Антологија из списка Светих Отаца и Учитеља Цркве, прир. А. Ђаковац, Београд 2018, 139-144.
60. *Руски путеви наших теолога*, Православље 1237 (2018) 31-34 (интервју); *Исто*, Teologija.net (20.10.2018)
61. *Албум сећања на велику жртву*, [у:] Албум сећања на наше претке из Првог светског рата, уред. А. Василић, Р. Алексић, Д. Младеновић, Београд 2018, 21-22.
(*An Album of Memories of a Greta Sacrifice*, [in:] The Commemorative album of our Ancestors from the First World war, Ed. A. Vasilic, R. Aleksic, D. Mladenovic, Belgrade 2018, 21-22).
62. *Формирање богословске елите Карловачке митрополије у Русији (друга половина XIX – почетак XX века)*, Богословље и духовни живот Карловачке митрополије: уводна разматрања, Зборник радова са научног скупа (Нови Сад, 11. децембар 2017), ур. В. Вукашиновић, Београд 2018, 50-66.
63. Програм и зборник резимеа међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве (1219-2019): историјско, богословско и културно наслеђе*, (10-14.12.2018), Београд 2018, стр. 128 (приређивач са В. Таталовићем)
64. *Иван Савич Пальмов као истраживач српске црквене историје*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књ. 84 (2018) 63-73.
65. *Auf der Suche nach ihrer Identität: Die Serbische Orthodoxe Kirche in Montenegro*, Ost-West. Europäische Perspektiven 4 (2018) 277-285.
66. *О рецензији Петра Павловича Кудрјавцева на кандидатску дисертацију Радована Казимировића*, Симплексис 1 (2018) 20-31.
67. *Новакович Стоян*, Православная энциклопедия, т. LI, Москва 2018, 337-339.

2019

68. *Образовање српског свештенства у Русији (XVIII – почетак XX века)*, Црквене студије 16/2 (2019) 319-342.
69. *На Православном богословском факултету Универзитета у Београду: Међународни научни скуп „Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве*

- (1219-2019): историјско, богословско и културно наслеђе“, Православље 1243/1244 (2019) 13-16 (извештај са скупа; са В. Таталовићем)
70. Поводом педесетогодишњице од упокојења: Митрополит загребачки др Дамаскин Грданички (1892-1969), Календар Црква 2019, Београд 2019, 120-123.
71. Рецензија на: Лексикон Библијске егзегезе / Р. Кубат, П. Драгутиновић, прир. Београд: Библијски институт ПБФ УБ, 2018, 534 с., Вестник ПСТГУ, серија I (богословие, философија, религиоведение), 81 (2019) 153-157.
72. Свети Сава и самосталност Српске Православне Цркве. Осам векова сведочења Васкрслог Христа, Православље 1261 (2019) 12-15.
73. Дореволуционе руске духовне академије као средишта богословског образовања Срба, Богословље и духовни живот Карловачке митрополије: културолошка и образовна преплитања и узајамни односи Црква и политичких ентитета централне и југоисточне Европе од 1690. до 1918. године, Зборник радова са научног скупа (Београд-Нови Сад, 17-18. децембар 2018), ур. В. Вукашиновић, Београд 2019, 11-21.
74. Русские дореволуционные духовные школы в воспоминаниях их сербских выпускников, Христианское чтение 5 (2019) 199-213.
75. Павел митр. смедеревский, Православная энциклопедия, т. LIV, Москва 2019, 44-45.
76. Платон (Йованович), Православная энциклопедия, т. LVI, Москва 2019, 616-617.

2020

77. Санктпетербуршка духовна академија и Срби: историјски пут и богословско наслеђе, Христианское чтение 3 (2020) 87-95.
78. Развој српске црквене историографије у Карловачкој митрополији у XIX и почетком XX века, Богословље и духовни живот Карловачке митрополије: У оквиру 800 година аутокефалије Српске Православне Цркве, Зборник радова са научног скупа (Београд-Нови Сад, 16-17. децембар 2019), ур. В. Вукашиновић, П. Перић, Београд 2020, 163-172.
79. Интервју поводом 100 година од васпостављања патријаршије, Растко 19-20 (2020) 27-32.
80. Путеви српске црквеноисторијске науке: српски богослови као истраживачи историје Српске Цркве, Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве, т. II, ур. В. Пузовић и В. Таталовић, Београд 2020, 95-120.

81. *Поводом сто година од почетка рада Православног богословског факултета у Београду. Прота Стеван М. Димитријевић, први декан Православног богословског факултета у Београду*, Православље 1290 (2020) 32-34.
82. *Jovan Vladimir of Dioclea: Ruler Martyrdom and its Reception in Serbian Historiography*, Bogoslovni vestnik 80/3 (2020) 669-683. (коауторски рад са С. Малвенмалом).
83. *Српско-руски црквени односи у радовима протојереја-ставрофора Стевана М. Димитријевића (У спомен на првог декана Православног богословског факултета у Београду)*, Богословље 2 (2020) 5-18.
84. *Предговор српском издању [у:] А. В. Карташов, Огледи о историји Руске Цркве, т. 1, превод М. и Г. Дабетих, Крагујевац 2020, 9-11.*
85. *Санкт-Петербуржская духовная академия и сербы: исторический путь и богословское наследие*, Актуальные вопросы церковной науки 2 (2020): материалы XI международной научно-богословской конференции «Актуальные вопросы современного богословия и церковной науки». Санкт-Петербург, 24-25 сентября 2019 года, С. Петербург 2020, 196-203.
86. *Поговор [у:] Д. Ђого, Русь. Руско-украјинско црквено питање (црквена историја, идентитети, теологија). Књига I (од почетка Руси до 1670), Београд-Москва-Кијев-Фоча 2020.*
87. *Предговор зборнику радова [у:] Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве, т. I, ур. В. Пузовић и В. Таталовић, Београд: Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве, Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 2020, 17-20 (коауторски текст са В. Таталовићем).*

2021

88. *Свети Свештеномученик Платон епископ Бањалучки (осамдесет година од мученичке кончине (1941-2021))*, Календар Црква, Београд 2021, 89-92.
89. *О докторској дисертацији Ђока Слијепчевића*, Зборник Матице српске за историју 103 (1/2021) 131-141.
90. *Емилијан Радић и Русија – први доктор богословља у Карловачкој митрополији, Богословље и духовни живот Карловачке митрополије: Црква и политика: сусрет, сукоб и дијалог идентитета – духовни и теолошки оквири и тумачења*, Зборник радова са

научног скупа (Београд-Нови Сад, 1-2. децембар 2020), ур. В. Вукашиновић, Н. Лукић, Београд 2021, 103-123.

91. *Свети Мардарије (Ускоковић) као студент Санктпетербуршке духовне академије (према материјалима из архива Академије)*, Богословље 80/1 (2021) 5-22. (коауторски рад са К. Костромином).

92. *Писма Јеврема Бојовића Нилу Александровичу Попову*, Зборник Матице српске за друштвене науке 179 (3/2021) 347-359.

93. *Путевима српске црквене историје. Научно наслеђе проте Стевана Димитријевића*, Београд: Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 2021, 286 стр. (ISBN 978-86-7405-247-1; COBISS.SR-ID 52360457).

Рецензенти: 1) Др Радомир В. Поповић, редовни професор Православног богословског факултета Универзитета у Београду; 2) Др Зоран Ранковић, редовни професор Православног богословског факултета Универзитета у Београду 3) Др Мира Радојевић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду; 4) Др Наталија Јурјевна Сухова, редовни професор Богословског факултета Православног Светотихоновског универзитета у Москви.

Садржај:

1. Предговор (7-13)

2. I поглавље: Биографија проте Стевана Димитријевића (15-45) (Школовање и призренски период: од Алексинца и Кијева до Призрена и Солуна 15-34; Београдски период: први декан Православног богословског факултета 35-45)

3. II поглавље: Научни рад проте Стевана Димитријевића (47-172) (Истраживач српско-руских црквених веза 47-66; Рад на истраживању хиландарске архивске грађе 67-91; Писање целовите историје Српске Православне Цркве 92-101; Светосавски научни циклус 102-129; Научни радови из новије српске црквене историје 130-148; Истраживање црквених старина 149-160; Документовање страдања српског свештенства у Првом светском рату 161-167; Етнографске белешке 168-172)

4. III поглавље: Епилог (173-210) (Прота Стеван Димитријевић на путевима српске црквене историографије 173-184; Протоиерей Стеван Димитриевич и его вклад в развитие сербской церковной историографии 185-198; Protopresbyter Stevan Dimitrijevic on the Paths of Serbian Church Historiography 199-210)

5. IV поглавље: Прилози (211-261) (Рецензије Стефана Тимофејевича Голубјева и Алексеја Афанасјевича Дмитријевског на кандидатску дисертацију Стевана Димитријевића 211-221; Библиографија радова проте Стевана Димитријевића 222-235; Архивски документи 237-261)
6. Скраћенице (263)
7. Извори и литература (264-278)
8. Именски регистар (279-284)
9. Белешка о аутору (285-286)

Објављена научна рецензија монографије *Путевима српске црквене историје. Научно наслеђе проте Стевана Димитријевића*:

- 1) Р. Поповић, Владислав Пузовић, *Путевима српске црквене историје. Научно наслеђе проте Стевана Димитријевића*, Православље 1315-1316 (2022) 45-46.
-
94. *Школовање Епископа бачког Иринеја (Тирића) у Русији*, Епархија Бачка у осмовековној историји Српске Православне Цркве, ур. С. Бошков, Б. Стојковски и П. Вајагић, Б. Паланка – Н. Сад 2021, 209-217.
 95. *Последице Првог светског рата на српско-руске богословско-академске везе*, Крај рата, Срби и стварање Југославије, Зборник радова Међународног научног скупа (29-30. новембар 2018), ур. М. Војводић, Београд: САНУ, 2021, 371-383.
- 2022**
96. *Научна визија оснивача и данас обавезује. Интервју поводом стогодишњице Православног богословског факултета Универзитета у Београду*, Каленић 1 (2022) 20-21.
 97. *Вклад русских церковных историков в развитие сербской церковной историографии*, Христианское чтение 1 (2022) 368-379.
 98. *Прота Стеван Димитријевић и Српска краљевска академија*, Зборник Матице српске за друштвене науке 181 (1/2022) 63-73.

Приређена издања

1. *Међународни научни скуп „Православни свет и Први светски рат“ – Програм и зборник резимеа*, приредио В. Пузовић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2014.
2. *Зборник радова међународног научног скупа „Православни свет и Први светски рат“*, ур. В. Пузовић, Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2015, 752 стр. (ISBN 978-86-7405-164-1; COBISS.SR-ID 219215372).
3. Програм и зборник резимеа међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве (1219-2019): историјско, богословско и културно наслеђе, (10-14.12.2018)*, приредили В. Пузовић и В. Таталовић, Београд 2018, 128 стр.
4. *Осам векова аутокефалије Српске Православне Цркве*, т. I-II, ур. В. Пузовић и В. Таталовић, Београд: Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве, Православни богословски факултет Универзитета у Београду, 2020, 541 стр. + 523 стр. (ISBN: 978-86-7405-227-3; COBISS.SR-ID 16306697 (I том); ISBN: 978-86-7405-228-0; COBISS.SR-ID 16308489 (II том)).